

Motion till riksdagen

1988/89:So10

av Rosa Östh m.fl. (c)

med anledning av prop. 1988/89:5 med förslag om ny smittskyddslag m.m.

Kampen mot smittsamma sjukdomar har i århundraden varit en av de viktigaste folkhälsouppgifterna. Stora farsoter har bekämpats målmedvetet och systematiskt – inte sällan med tillgripande av extraordinära åtgärder. I vårt moderna samhälle kvarstår behovet av att i särskild ordning bekämpa de starkt smittsamma sjukdomarna. Det är t.o.m. så att nya sjukdomsbilder innebär att nya krav ställs på skyddsåtgärder. Det gäller också att skapa en organisation för smittskyddet som fungerar väl i det moderna samhället.

Centerpartiet anser att förslaget till ny smittskyddslag i huvudsak är bra och i väsentlig grad tar sin utgångspunkt i krav centerpartiet aktualiserat. Det gäller t.ex. möjligheterna till tvångsåtgärder riktade mot den som för smitta och inte tar hänsyn till detta eller läkares åtgärder i sitt leverne.

Nyckelpersonen i smittskyddsarbetet är givetvis smittskyddsläkaren. Det är bra att denne utrustas med stora befogenheter. För att det inte bara skall bli befogenheter utan också konkreta resultat fordras också att man uppmärksammar resurssidan. Det är t.ex. nödvändigt att smittskyddsläkaren har resurser för spårning av smitta om insatserna skall bli effektiva på ett offensivt sätt. Eftersom det är fråga om ett regionalt ansvar men då smittspridningsrisken kan vara nationell är det angeläget att resursfrågorna följs upp i kommande förhandlingar. Enligt vår mening bör riksdagen begära att regeringen noga följer att smittskyddsläkarna i varje län erhåller utifrån de lokala förutsättningarna tillräckliga resurser för sitt arbete.

För att smittskyddsläkaren effektivt skall kunna fullgöra sin uppgift är det viktigt att denne får tillgång till adekvat information för t.ex. smittspårning. När det gäller sexuellt överförda sjukdomar är uppgiftslämnandet i normalfallet begränsat därför att uppgifterna bedöms som känsliga. Enligt vår mening är det viktigt att riksdagen tydliggör att smittskyddsläkaren på egen begäran också har rätt att ta del av samtliga uppgifter, som han bedömer vara nödvändiga för smittskyddsarbetet.

Eftersom ansvaret för det konkreta arbetet naturligen måste finnas på den lokala nivån är det viktigt att de centrala signalerna inte kan missförstås. Det finns en risk att olika besked kan komma från centrala befattningshavare när det gäller t.ex. HIV-smitta. Här finns socialstyrelsen med ett ansvar, departementet med ett politiskt ansvar och AIDS-delegationen med en samordnande uppgift. I en sådan situation är det viktigt med kontinuitet, öppna och täta kontakter samt en samordning i fortbildning och information

mellan centralt och lokalt arbete. Det är viktigt att smittskyddsläkarna har en gemensam specialistutbildning i epidemiologi.

Mot. 1988/89
So10

Enligt 42 § har en tvångsisolerad rätt att begära att tvångsisoleringen skall upphöra och smittskyddsläkaren är då skyldig att ofördröjligen besluta i frågan. Enligt vår mening är det viktigt klargöra att denna möjlighet inte skall tillämpas på ett slentrianmässigt sätt. Det är inte rimligt att vare sig begäran eller nytt beslut sker förrän situationen varaktigt kan ha förändrats. Riksdagen bör ge regeringen detta till känna.

I 45 § regleras vissa inskränkningar i rättigheter hos den som är tvångsisolerad. Där sägs "Den som är tvångsisolerad får inte inneha" . . . Enligt vår mening skulle lagtexten bli tydligare om samma sak uttrycktes med "Från den som är tvångsisolerad får omhändertas" . . . Behovet av ändring framstår särskilt tydlig mot bakgrund av att ingen får inneha narkotika, vilket är den första punkten i paragrafen.

Hemställan

Med stöd av det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om uppföljning och utvärdering av resursfrågorna i anslutning till smittskyddslagen,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts beträffande smittskyddsläkarens möjlighet att få tillgång till adekvat information för t.ex. smittspårning,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av samordning av informationsarbetet kring smittspridning och smittskydd på den centrala nivån samt centralt-lokalt,

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts beträffande tillämpningen av bestämmelserna om tvångsisolerads rätt att begära att tvångsisoleringen skall upphöra,

5. att riksdagen beslutar att ändra 45 § i den nya smittskyddslagen i enlighet med vad som anförts i motionen.

Stockholm den 18 oktober 1988

Rosa Östh (c)

Ulla Tillander (c)

Rune Backlund (c)

Roland Larsson (c)

Kersti Johansson (c)

Karin Israelsson (c)

Göran Engström (c)

Marianne Jönsson (c)